

سنجش میزان تاثیر گذاري كيفيت هاي محيطي بر امنيت شهروندان در فضاهای شهری با استفاده از مدل AHP (محلۀ سپه و محلۀ تبریز قزوین)

محمدرضا صادقی مقدم^۱، ندا رجبی^{۲*}، فاطمه ذوالقدر^۳، کورش پالاد^۴

۱- کارشناسی ارشد طراحی و برنامه ریزی شهری و منطقه ای، مدرس دانشگاه آزاد اسلامی قزوین، M.sadeghi62@gmail.com

۲- دانشجوی مهندسی شهرسازی، پژوهشگر مرکز تحقیقات صنعت ساختمان دانشگاه آزاد اسلامی قزوین، Neda.rajabi90@yahoo.com

۳- دانشجوی مهندسی شهرسازی، پژوهشگر مرکز تحقیقات صنعت ساختمان دانشگاه آزاد اسلامی قزوین، zz_faeze@yahoo.com

۴- دانشجوی مهندسی شهرسازی، پژوهشگر مرکز تحقیقات صنعت ساختمان دانشگاه آزاد اسلامی قزوین، korosh_80200@yahoo.com

چکیده

تا به امروز همواره لزوم وجود امنیت در زندگی انسان ها حس شده است و یکی از اساسی ترین نیازهای بشر به شمار می آید. از سوی دیگر فضای شهری بیشترین ارتباط را با مردم و محیط زندگی برقرار می کند و در نتیجه نقش بسزایی در هویت بخشی و احساس آرامش به شهروندان دارد. امروزه توجه به مفهوم امنیت شهروندان و به کارگیری روش های مختلف جهت ارتقای آن به عنوان یکی از مهم ترین دل مشغولی های طراحان شهری و مسئولین تبدیل شده است. لذا ایجاد شهری امن از طریق طراحی شهری کارآمد، علاوه بر تاثیرات اجتماعی، فرهنگی و روانی، منجر به زیبایی بصری محیط، بهبود کیفیت کالبد شهر و کاهش جرائم شهری نیز، می گردد. در پژوهش حاضر سعی بر آن است ضمن شناسایی معیارهای کیفیت محیطی تاثیرگذار بر امنیت همچون طراحی دسترسی ها، مبلمان شهری، نور و روشنایی، نقش عابر پیاده و فضاهای عمومی، آنان را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و با استفاده از مدل فرایند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) وزن دهی ضریب اهمیت معیارها انجام گردد. در انتها نیز دو نمونه موردی (محلۀ سپه و تبریز قزوین) با توجه به این معیارها از لحاظ امنیت مورد ارزیابی قرار گرفتند نتایج حاصل از این پژوهش نشان می دهد که طراحی فضاهای شهری با ارائه کیفیتهای محیطی مطلوب تاثیر مستقیم بر امنیت شهروندان خواهد داشت.

واژه های کلیدی: فضای شهری، امنیت شهری، کیفیت محیطی، مدل AHP، فضای قابل دفاع

۱- مقدمه

همان طور که یک خانه راحتی و امنیت را برای افراد خانواده به ارمغان می آورد، شهر و فضای آن نیز باید آسایش و امنیت را برای ساکنانش فراهم سازد. در واقع وجود امنیت در کالبد شهر، امری ضروری است که نیازمند توجه ویژه مسئولین شهری است. ایجاد ارتباط مناسب میان نواحی مسکونی و محلات، حفاظت و نظارت بر مکان های متروکه و خالی از سکنه احتمال وقوع جرم را پایین می آورد. همچنین